

N4S: Environmental friendly measures (NBS) for slope/stream bank stability

Pilot for naturbasert sikring av kantsoner i områder med sand og leire. Et pilotprosjekt i startgruppen

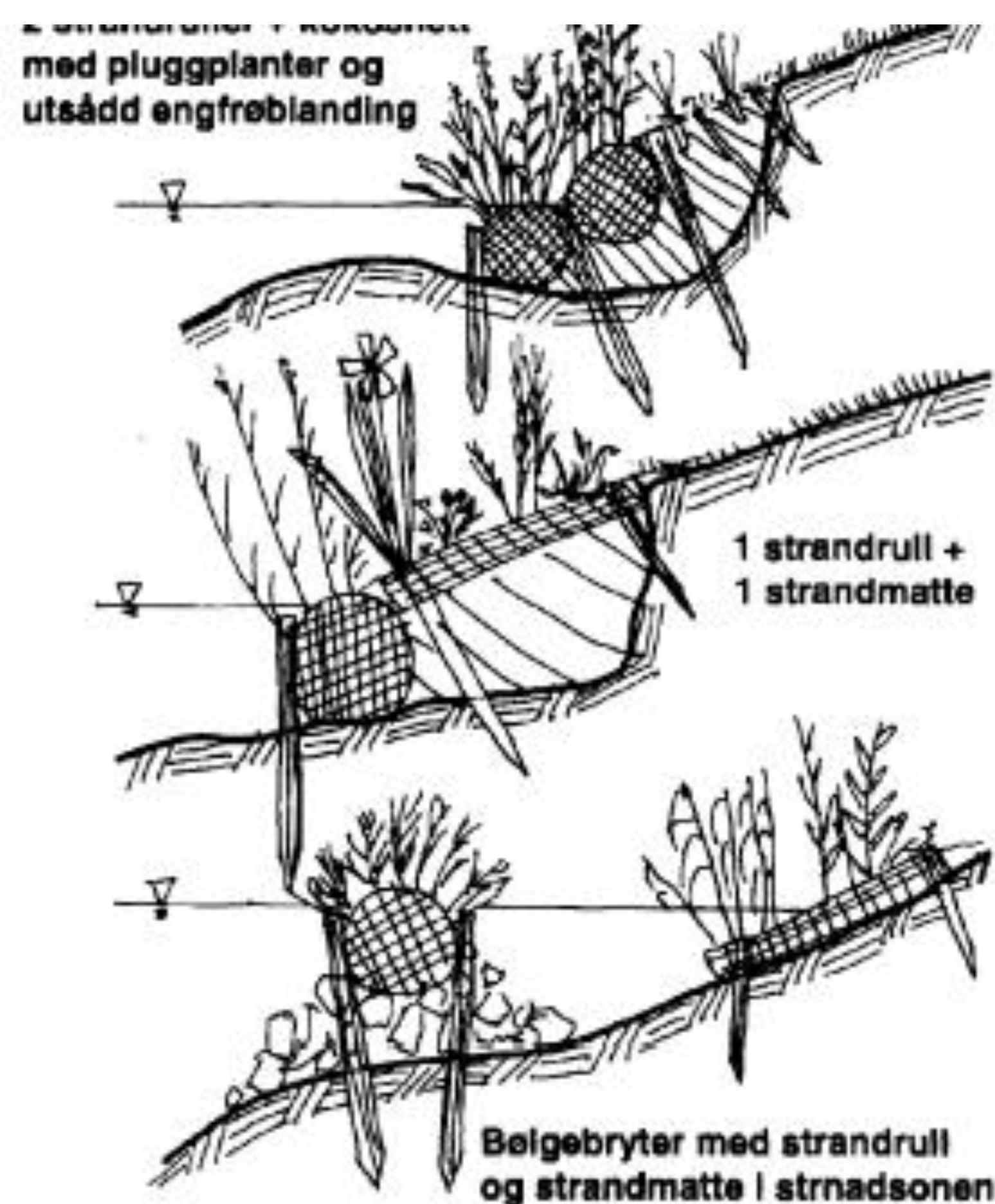
Konvensjonelle metoder

Det er vanlig å erosjonssikre med stein eller betong, også i elver med leire og sand

Metoder til utprøving

Det finnes kunnskap i Norden, om en ikke så mye erfaring fra sand og leireområder. Vi skal derfor kombinere kunnskap fra Norden med kunnskap fra lenger sør i Europa

Internasjonal elverestaurering. Einar Berg; NVE; Rapport 4 1999

Det mangler gode naturbaserte løsninger for sikring av kantsoner i områder med sand og leire. Ofte blir det steinsatt i naturlig leirrike meanderende elver for å sikre områder mot ras og utglidninger, men finnes det bedre metoder. Metoder som sikrer både kanten og biologisk mangfold?

Vi tror det, og i denne piloten skal vi prøve ut dette i ulike områder. Metodene som skal prøves er kjente metoder benyttet i Norden og andre steder. Det kan grenpakker, grenmatter, stammer i dvaler, vedstiklinger, faksiner, geotekstiler, fiberruller, strandsikring med trær, kokkosmatter og –ruller, store tre sikringer og krybbekonstruksjoner av tre som vist over.

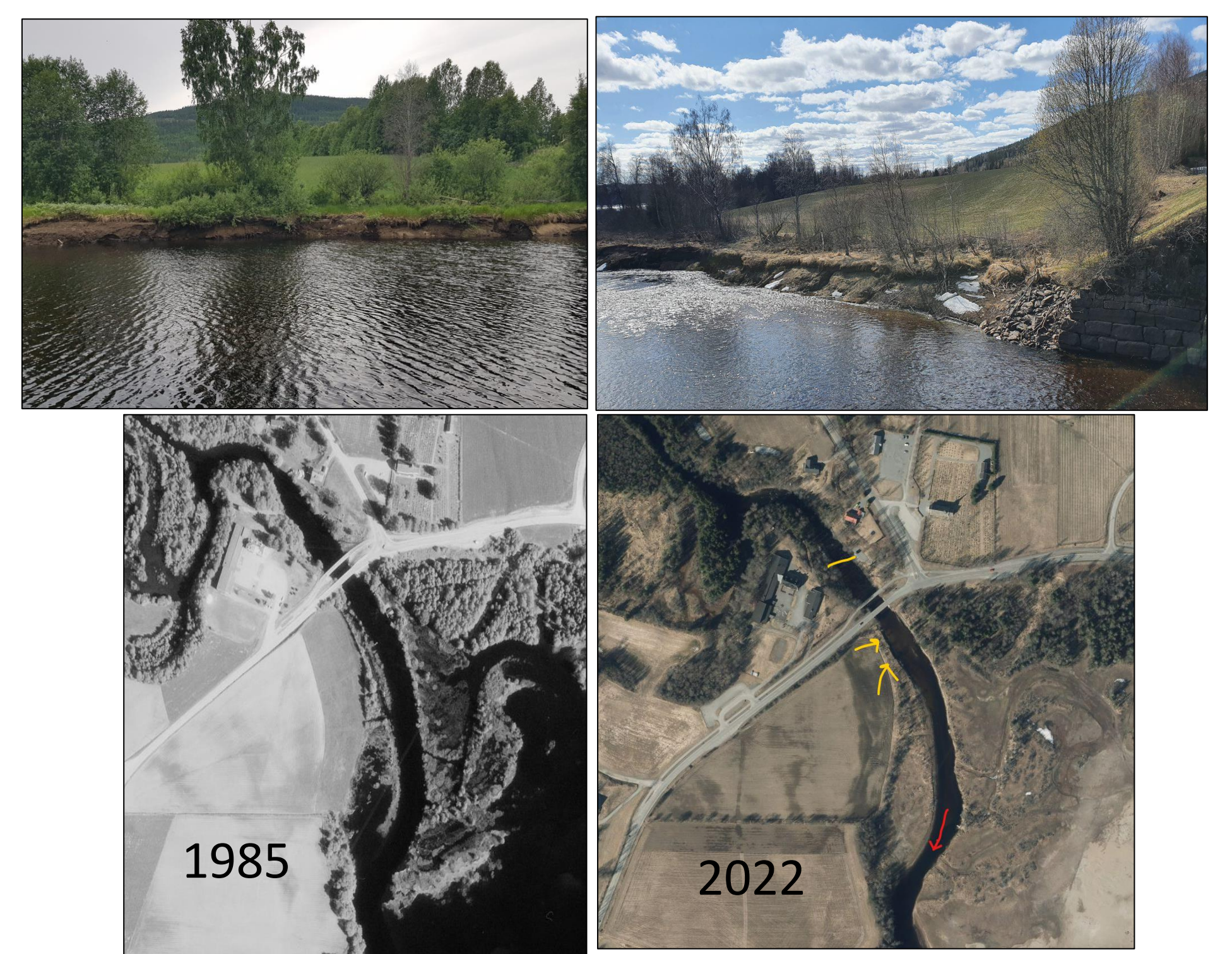
Hvert tiltak må tilpasses området og problemet som skal løses. Målet er å få flere løsninger på problemet med ras og erosjon i bekkenater som også ivaretar naturmangfold i bekken og i bekkekanten, samt bidra til bedre vannkvalitet.

Områder utvalgt for utprøving

Ulvedalsbekken: Tilgrensende jordbruksareal er relativt flatt, men har middels-stor erosjonsrisiko. Arealet er delvis bakkeplanert/planert. Stor utbygging oppstrøms. Kommunen har vært på befaring da grunneier tok kontakt og uttrykte bekymring for at bekken graver i den bratte kantsonen opp mot det fulldyrka arealet. I 2018 søkte grunneier om SMIL-tilskudd til erosjonssikring av kantsonen. Tiltaket er beskrevet, men kommunen mente at tiltaket måtte beskrives nærmere før det kunne tildeles SMIL-midler, og tiltaket ikke gjennomført. Bekken renner nordover mot Gjerdrum, inn i Tistillbekken sør for Ask som renner ut i Leira. Vegetasjonssona mot det fulldyrka-arealet er bratt.

Gjødingelva: Det aktuelle området ligger i overgangen mellom elva og Hurdalsjøen. Hurdalsjøen reguleres 3,6 m, noe som i stor grad influerer på kantsonen. Det er mange fiskearter i Hurdalsjøen. I Gjødingelva er det elvemusling, men hittil kun dokumentert høyt oppe i elva. Grunneier mente at erosjonsproblemene oppsto i tiden etter at det ble gravd/fylt opp masse ifm. ny avløpspumpe-stasjon ca. 70 – 80 meter oppstrøms. Det er derfor mulig at det har endret elvas sinuskurve og dermed djupålen, uten at det er verifisert pt. Grunneier har søkt SMIL-midler for å erosjonssikre opp mot dyrka mark, primært ved å endre djupålen i elva. Han mente at det har blitt borte 2 – 3 meter av kantsonen i den tidsperioden, og at tiltak haster. Når sjøen er tappet ned om våren, er det mye tørt land i elveløpet.

Fossåa: Nordsiden av elevestrekningen er dyrket helt ned til Elven, med lite vegetasjon. Det graver i kanten på en relativt lang strekke. I overgangen fra hogstfelt til dyrkemark er det rast ut et godt stykke land (se bilde til høyre). Denne lokaliteten er under vurdering for piloten.

